

חוברת תרגול – הבנת הנקרא לכיתה ט': טקסטים מהחיים שלנו

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל הבנת הנקרא בשלוש רמות קושי על פני סוגות שונות: כתבה, טור דעה, סיפור קצר, ראיון וטקסט מידעי-מדעי
- לזהות מבנה טקסט (פתיחה, גוף, סיכום) ולהבחין בין עובדה, דעה וטיעון מנומק
- להרחיב אוצר מילים ומושגים מתחומי התוכן: טכנולוגיה, סביבה, זהות ושפה
- לתרגל כתיבת תשובה מנומקת ותמציתית בהתבסס על הטקסט, כהכנה למשימות כתיבה

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • טכנולוגיה ורשת: בין הזדמנות לסכנה – הבנה בסיסית

- 1. נכון – כך מוצג בטקסט
- 2. לא נכון – חופש הביטוי הוא זכות של כל אדם, לפי הטקסט

חלק ב' – פרק 1 • טכנולוגיה ורשת: בין הזדמנות לסכנה – השלמות

- 1. מחשבון
- 2. כיכר

חלק ג' – פרק 1 • טכנולוגיה ורשת: בין הזדמנות לסכנה – זיהוי טיעונים

- 1. ב – מי שיודע לעבוד איתן ייהנה מיתרון בשוק העבודה
- 2. ב – שהיכולת לחשוב ולפתור בעיות לבד תיחלש

חלק ד' – פרק 1 • טכנולוגיה ורשת: בין הזדמנות לסכנה – חשיבה והבעה

- 1 – ג (תוכנה שיודעת לכתוב, לסכם ולתרגם טקסט)
- 2 – ד (הזכות של כל אדם להביע דעה ורגשות)
- 3 – א (כינוי לרשת, מקום שבו כולם יכולים להשמיע קול)
- 4 – ב (היכולת לחשוב, לפתור בעיות ולהביע דעה אישית)

חלק ה' – פרק 2 • עתיד ובחירות: מגמה, שירות ועבודת חקר – הבנה בסיסית

- 1. א – שבט
- 2. א – כי הנושא היה רחב מדי לשאלת חקר

חלק ו' – פרק 2 • עתיד ובחירות: מגמה, שירות ועבודת חקר – עובדות מהטקסטים

- 1. לא נכון – היא אומרת שמגמה היא תחנה ראשונה במסע ארוך, לא תחנה סופית.
- 2. לא נכון – שאלת חקר טובה דורשת איסוף מידע, בדיקה והסקת מסקנות, ואין לה תשובה מוכנה.

חלק ז' – פרק 2 • עתיד ובחירות: מגמה, שירות ועבודת חקר – השלמת משפטים

- 1. שלוש
- 2. שיעור

חלק ח' – פרק 2 • עתיד ובחירות: מגמה, שירות ועבודת חקר – התאמה

- 1 – ג (הרגיש שהוא "חותם על החיים שלו" מול הטופס)
- 2 – א (ביקשה לשבת בשיעור של כל מגמה שעניינה אותה)
- 3 – ד (חקר את השפעת תאורת הרחוב על ראיית כוכבים)
- 4 – ב (חקרה מנהגים משפחתיים שעברו בין דורות)

חלק ט' – פרק 4 • חברה ומעורבות: לקחת אחריות ולהשפיע – הכרות עם הטקסטים

- 1. א – טור דעה
- 2. ב – חברה ומעורבות

חלק י' – פרק 4 • חברה ומעורבות: לקחת אחריות ולהשפיע – דעה מול עובדה

- 1. נכון – כך מסווג הטקסט באתר, לפי סוגו ונושאו
- 2. נכון – ליה מספרת שזה הרגע שבו הבינה שלמילים יש כוח

חלק י"א – פרק 4 • חברה ומעורבות: לקחת אחריות ולהשפיע – התאמה וזיהוי עמדה

- 1 – ד (טור דעה)
- 2 – ג (טור דעה)
- 3 – א (כתבה)
- 4 – ב (ראיון)

חלק י"ב – פרק 4 • חברה ומעורבות: לקחת אחריות ולהשפיע – חשיבה על עמדת הכותב

חלק י"ג – פרק 6 • זהות ותרבות: שפה, מסורת ושאלות גדולות – הבנה והיכרות עם הטקסטים

- 1. לא נכון – סלנג הוא שפה לא רשמית שמשמשת קבוצה מסוימת, כמו בני נוער
- 2. נכון – הטקסט מציין שהמילה מקורה בערבית והפכה לחלק מהעברית היומיומית

חלק י"ד – פרק 6 • זהות ותרבות: שפה, מסורת ושאלות גדולות – זיהוי והבנת פרטים

- 1. א – כדי לסמן שייכות לקבוצה
- 2. א – בכניסה למקדש ביוון העתיקה

חלק ט"ו – פרק 6 • זהות ותרבות: שפה, מסורת ושאלות גדולות – השלמה והתאמה

- 1. מצוין
- 2. מקדש

חלק ט"ז – פרק 6 • זהות ותרבות: שפה, מסורת ושאלות גדולות – התאמת מילים ומשמעויות

- 1 – ד (קיצור ל"בהצ'")
- 2 – א (משמעות חדשה: מצוין)
- 3 – ב (משמעות חדשה: אוהב מאוד)
- 4 – ג (מילה שמקורה בערבית)

חלק י"ז – חזרה מסכמת – שאלות ברירה ממגוון הפרקים

- 1. א – השריר המחשבתי נחלש
- 2. ב – מיכל דרור, יועצת השכבה
- 3. א – אפקט החממה

חלק י"ח – חזרה מסכמת – חיבור בין הפרקים

- 1. תשובה פתוחה: ציפייה לקישור בין גמישות בבחירת מגמה לבין נכונות ללמוד טכנולוגיה חדשה, מתוך הבנה ששני התחומים דורשים פתיחות ולמידה מתמשכת.
- 2. תשובה פתוחה: שני משפטי סיכום מדויקים, כל אחד מתייחס לנושא שונה ומבוסס על תוכן הטקסטים שנלמדו.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד/ה מצביע/ה על משפט עובדתי לעומת משפט שמביע דעה
- השאלה שנוסחה ניתנת לבדיקה ואינה רחבה מדי (כמו הדוגמה 'אור בלילה')
- הציטוט קצר (עד 8 מילים), רלוונטי ומנוסח במירכאות נכונות

טיפים להפעלה:

- אפשר ללמד פרק אחד בכל שיעור, ולסיים כל פרק בדיון קצר על הקשר בין הטקסטים לחיי התלמידים
- לתלמידים במסלול חנ״מ מומלץ להתמקד בטקסט הקצר ובמחסן המילים לפני המעבר לשאלות
- לעולים חדשים כדאי לקרוא את הטקסט בקול יחד ולהשתמש במילון בלחיצה לפני העבודה העצמאית
- כדאי לשלב בין הפרקים משימת כתיבה קצרה המבוססת על אחד הטקסטים, כהכנה לעבודת החקר של סוף השנה

חוברת תרגול – הבנת הנקרא לכיתה ט׳: טקסטים מהחיים שלנו

📚 מאגר טקסטים לכיתה ט׳ – הבנת הנקרא

· חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – טכנולוגיה ורשת: בין הזדמנות לסכנה
2. פרק 2 – עתיד ובחירות: מגמה, שירות ועבודת חקר
3. פרק 3 – נפש ורגש: סיפורים קצרים על מה שבפנים
4. פרק 4 – חברה ומעורבות: לקחת אחריות ולהשפיע
5. פרק 5 – סביבה וצרכנות: הבחירות שלנו והעולם
6. פרק 6 – זהות ותרבות: שפה, מסורת ושאלות גדולות

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – הבנת הנקרא לכיתה ט': טקסטים מהחיים שלנו

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בכל פרק תמצאו טקסטים מהאתר יחד עם שאלות בשלוש רמות קושי. קראו כל טקסט פעמיים, סמנו מילים לא מוכרות ורק אז ענו על השאלות בעזרת ציטוטים קצרים מהטקסט.

בנק מילים: שיעור | מצוין | מחשבון | מקדש | כיכר | שלוש

1 חלק א' – פרק 1 • טכנולוגיה ורשת: בין הזדמנות לסכנה – הבנה בסיסית

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	תומר אבני, שמופיע בטקסט על המכונות החכמות, הוא חוקר חינוך וטכנולוגיה	☐	☐
2	לפי הטקסט על חופש הביטוי, הזכות להביע דעה שייכת רק למבוגרים	☐	☐

2 חלק ב' – פרק 1 • טכנולוגיה ורשת: בין הזדמנות לסכנה – השלמות

השלימו את המילה החסרה.

1. תומר אבני אמר שהמכונה החכמה היא כמו _____ משוכלל פי אלף

2. בטקסט על חופש הביטוי, הרשת מתוארת כ"_____ העיר החדשה"

3 חלק ג' – פרק 1 • טכנולוגיה ורשת: בין הזדמנות לסכנה – זיהוי

טיעונים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הטענה של התומכים בשימוש במכונות חכמות, לפי הטקסט?

(א) יש לאסור כל שימוש בהן (ב) מי שיודע לעבוד איתן ייהנה מיתרון בשוק העבודה

(ג) הן יחליפו את כל בני האדם

2. מה החשש העיקרי שמעלה תומר אבני לגבי שימוש במכונות חכמות?

(א) שהמכונות יקרות מדי (ב) שהיכולת לחשוב ולפתור בעיות לבד תיחלש

(ג) שהמכונות יתקלקלו מהר

4 חלק ד׳ – פרק 1 • טכנולוגיה ורשת: בין הזדמנות לסכנה – חשיבה והבעה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מכונה חכמה	___	**א.** כינוי לרשת, מקום שבו כולם יכולים להשמיע קול
2. חופש הביטוי	___	**ב.** היכולת לחשוב, לפתור בעיות ולהביע דעה אישית
3. כיכר העיר החדשה	___	**ג.** תוכנה שיודעת לכתוב, לסכם ולתרגם טקסט
4. השריר המחשבתי	___	**ד.** הזכות של כל אדם להביע דעה ורגשות

5 חלק ה׳ – פרק 2 • עתיד ובחירות: מגמה, שירות ועבודת חקר – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה חודש מקבלים תלמידי כיתה ט׳ את טופס בחירת המגמות, לפי הכתבה?

(א) שבט (ב) תשרי (ג) ניסן

2. למה שינה עמית את שאלת החקר שלו מ"חלל"?

(א) כי הנושא היה רחב מדי לשאלת חקר (ב) כי המנחה לא אהבה את נושא החלל

(ג) כי הוא העדיף לחקור מנהגים משפחתיים

6 חלק ו' – פרק 2 • עתיד ובחירות: מגמה, שירות ועבודת חקר – עובדות מהטקסטים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מיכל דרור, יועצת השכבה, אומרת שמגמה היא תחנה סופית שקובעת את העתיד.	☐	☐
2	לדברי רינה אלון, שאלת חקר טובה היא כזו שיש לה תשובה מוכנה בחיפוש אחד.	☐	☐

7 חלק ז' – פרק 2 • עתיד ובחירות: מגמה, שירות ועבודת חקר – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. לדברי היועצת, כדאי לשאול לפני בחירת המגמה _____ שאלות.

2. הדס ביקשה מהרכזת לשבת ב _____ אחד של כל מגמה שעניינה אותה.

8 חלק ח' – פרק 2 • עתיד ובחירות: מגמה, שירות ועבודת חקר – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. איתי	___	**א.** ביקשה לשבת בשיעור של כל מגמה שעניינה אותה
2. הדס	___	**ב.** חקרה מנהגים משפחתיים שעברו בין דורות

3. עמית	___	**ג.** הרגיש שהוא "חותם על החיים שלו" מול הטופס
4. נוי	___	**ד.** חקר את השפעת תאורת הרחוב על ראיית כוכבים

9 חלק ט׳ – פרק 4 • חברה ומעורבות: לקחת אחריות ולהשפיע – הכרות עם הטקסטים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה סוג טקסט הוא "שעות חובה – או שעות של לב?"

(א) טור דעה (ב) ראיון (ג) סיפור קצר

2. באיזה נושא עוסק הטקסט "אפשר לחשוב אחרת ולהישאר חברים"?

(א) טכנולוגיה ורשת (ב) חברה ומעורבות (ג) סביבה וצרכנות

10 חלק י׳ – פרק 4 • חברה ומעורבות: לקחת אחריות ולהשפיע – דעה מול עובדה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	"אפשר לדבר על זה": נוער שובר את השתיקה הוא כתבה בנושא נפש ורגש	☐	☐
2	אחרי פרסום הכתבה של ליה על הקפיטריה, הוסיפו סלטים לתפריט בית הספר	☐	☐

11 חלק י״א – פרק 4 • חברה ומעורבות: לקחת אחריות ולהשפיע – התאמה וזיהוי עמדה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שעות חובה – או שעות של לב?	___	**א.** כתבה

2. אפשר לחשוב אחרת ולהישאר חברים	___	**ב.** ראיון
3. "אפשר לדבר על זה": נוער שובר את השתיקה	___	**ג.** טור דעה
4. כתבת נוער זה לא תחביב – זו אחריות	___	**ד.** טור דעה

12 חלק י״ב – פרק 4 • חברה ומעורבות: לקחת אחריות ולהשפיע – חשיבה על עמדת הכותב

הקיפו את התשובה הנכונה.

13 חלק י״ג – פרק 6 • זהות ותרבות: שפה, מסורת ושאלות גדולות – הבנה והיכרות עם הטקסטים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	סלנג הוא שם אחר לעברית התקנית והרשמית	☐	☐
2	המילה "סבבה" מקורה בשפה הערבית	☐	☐

14 חלק י״ד – פרק 6 • זהות ותרבות: שפה, מסורת ושאלות גדולות – זיהוי והבנת פרטים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה בני נוער נוטים להמציא סלנג משלהם, לפי הטקסט?

(א) כדי לסמן שייכות לקבוצה (ב) כי אינם יודעים עברית תקנית

(ג) כי המורים מבקשים מהם

2. היכן, לפי המסורת, נחקקה הקריאה "דע את עצמך"?

(א) בכניסה למקדש ביוון העתיקה (ב) בספר התורה (ג) בבית ספר מודרני

15 חלק ט"ו – פרק 6 • זהות ותרבות: שפה, מסורת ושאלות גדולות – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. בסלנג של בני נוער, המילה "מטורף" משמשת לרוב במשמעות _____

2. הקריאה "דע את עצמך" נחקקה לפי המסורת בכניסה ל _____ ביוון העתיקה

16 חלק ט"ז – פרק 6 • זהות ותרבות: שפה, מסורת ושאלות גדולות – התאמת מילים ומשמעויות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בהצלחה	___	**א.** משמעות חדשה: מצוין
2. מטורף	___	**ב.** משמעות חדשה: אוהב מאוד
3. חולה על	___	**ג.** מילה שמקורה בערבית
4. סבבה	___	**ד.** קיצור ל"בהצ'"

17 חלק י"ז – חזרה מסכמת – שאלות ברירה ממגוון הפרקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לדברי תומר אבני, מה קורה כשמפסיקים להתאמץ לחשוב לבד?

(א) השריר המחשבתי נחלש (ב) הזיכרון משתפר (ג) הכתיבה נעשית מהירה יותר

2. מי אמרה את המשפט 'מגמה היא תחנה, לא תחנה סופית'?

(א) הדס, תלמידת ט׳ (ב) מיכל דרור, יועצת השכבה (ג) איתי, תלמיד ט׳

3. איך נקרא התהליך הטבעי שבו גזים באטמוספרה לוכדים חום?

(א) אפקט החממה (ב) מהפכה תעשייתית (ג) שיטפון

18 חלק י״ח – חזרה מסכמת – חיבור בין הפרקים

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בטקסט על מכונות חכמות נכתב שמי שידע לעבוד איתן בתבונה ייהנה מיתרון. בטקסט על מגמות נכתב שמגמה היא 'תחנה, לא גורל'. כתבו 2–3 משפטים: איך שני הרעיונות האלה יכולים לעזור לכם לחשוב על העתיד שלכם?

2. בחרו שניים מתוך הנושאים: טכנולוגיה, עתיד ובחירות, חברה ומעורבות, סביבה, זהות ותרבות. כתבו לכל אחד משפט אחד שמסכם מה הטקסטים בנושא הזה לימדו אתכם.

כרטיס יציאה

אני יודע/ת להבחין בין עובדה לדעה בטקסט שקראתי

אני יכול/ה לנסח שאלת חקר ממוקדת בעקבות טקסט מידעי

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀